



Det tager over 8000 arbejdstimer at bygge en Torpedo.

Havets Rolls-Royce

Svenske J Craft laver motorbåde, der er som snydt ud af 1960'ernes Saint-Tropez. Tænk kongebåls glasfiber, højglanspoleret mahogni og en mild brise i brylcremen. En Torpedo, som bådtypen hedder, koster 15 mio. kr., men så får du en cremefarvet læderstue med Hermès-tekstiler, to Volvo-motorer med i alt 960 hestekræfter og skibsbygger Johan Halléns direkte nummer

TEKST CHRISTIAN MARTINEZ FOTO PR



Bådene bliver testet i Østersøen.

Johan Hallén har to brændende lidenskaber i denne verden: Den ene, den, han har levet af i en menneskealder, er både. Hallén er skibsbygger og teknisk direktør i det lille svenske skibsværft J Craft på Gotland i Østersøen, hvor han i 25 år har lavet nogle af verdens mest eksklusive motorbåde. Den slags, det tager et team på 11 håndværkere et år at lave, og som koster 15 mio. kr.

Halléns anden store passion er mad. Den er næsten lige så eksklusiv som bådene: Da jeg besøger skibsværftet på Gotland, 90 km øst for det svenske fastland, stopper Hallén ind ved en lokal fiskerestaurant i Visby og køber en lille kasse italienske piennolo-tomater med hjem. Den koster 600 kr., men Hallén har julelys i øjnene, da han fortæller, hvordan den blommeformede tomat sort traditionelt dyrkes på Vesuvvulkanens skrånninger, hvor solen og den frugtbare vulkanske jord giver optimale forhold.

“Verdens bedste tomater,” siger han og stiller dem ind på bagsædet af sin sorte Range Rover og kører os fra Visbys historiske bymidte med en tre kilometer lang ringmur fra middelalderen ud til et industri kvarter uden for centrum.

J Crafts hovedkvarter ligger i et stort, nedlagt slagteri, og julelyset i Johan Halléns øjne flakker igen, da han får øje på den Torpedo, som teamet arbejder på i det ene hjørne af hallen. Der er udsyn til bådens elektriske installationer og den Seakeeper-gyrostabilisator, der eliminerer op mod 95 pct. af bådens rullen, så man får en behagelig sejlads. Det er kostbart grej, men paradoksalt nok ikke nær så kostbart som alt det arbejde, der senere går med at gemme det avancerede isenkram væk bag en hulens masse håndpoleret mahogni. Torpedoen ligner noget fra “La dolce vita” og 1960'ernes Riviera, men bag det klassiske ydre er en moderne båd. “Det er en smuk ting, vi har bygget. Et møbel,” siger Hallén og tilføjer, at den 12,8

meter lange Torpedo også kan andet end at se godt ud. Det har han på skrift fra en af de største kanoner i branchen, en surveyor, som alle de store superyachts bruger som konsulent for at sikre sig, at alt ved de milliarddyre projekter forløber korrekt. Johan Hallén har et brev fra en af disse surveyors, han betragter som en af de bedste i sit fag, der lykønskede ham med at have lavet en båd, der sejlede lige så godt, som den så ud.

“Jeg kneb næsten en tåre, da jeg læste det. Jeg får stadig gåsehud, når jeg fortæller om det,” siger han.

Hofleverandør

J Craft blev grundlagt i 1999 af den kendte svenske restauratør og iværksætter Björn Jansson, der var fascineret af de klassiske italienske Riva Aquarama-motorcruisere fra 1960'erne. Johan Hallén arbejdede dengang som bådebygger på skibsværftet Nimbus, men bijobbede som så mange andre gotlændere også i servicebranchen i sommermånederne: Gotland bliver ikke for ingenting kaldt Sveriges Bornholm og tiltrækker mange turister hvert år, så i weekenderne tjente Johan Hallén lidt ekstra i Janssons restaurant.

Her blev han en dag hevet ind på chefens kontor, fordi Jansson kendte til Halléns evner som bådebygger. Jansson drømte om at bygge en større og bedre udgave af Riva'en, og kunne Hallén ikke tænke sig at være del af det projekt? Hallén byggede på det og tog restauratøren med på værftet, hvor Hallén havde arbejdet under Pelle Pettersson, manden, der designede den legendariske Volvo P1800-sportsvogn samt Maxi-sejlbådene, som stadig er blandt de mest udbredte sejlbåde i Sverige. Efter besøget var Jansson om muligt endnu mere begejstret, men som Hallén måtte forklare, krævede det investorer med dybe lommer, hvis projektet skulle lykkes: Hvis man

vil designe og lave en støbeform fra bunden til en ny motorcruiser, skal man bygge mindst fem både for at retfærdiggøre udgifterne til formen. Ti dage senere kom Jansson skrigende ind til Hallén og råbte: "Så har jeg solgt fem både. Nu starter vi!"

Björn Jansson kaldte skibsværftet Gotland Yacht Constructors, og J Craft var brandnavnet på deres første båd, en såkaldt Cabrio Cruiser. Den første kunde var ingen ringere end den svenske konge Carl Gustaf. I 1980'erne og 1990'erne var Jansson en kendt natklubbejer og restauratør i Sverige med et stort netværk, deriblandt en af kongens nære venner. Under en privat middag viste Jansson billeder frem af båddesignet, og Jansson, der var en karismatisk sælger, må have talt godt for sin sag.

Det var en lovende start, men der var malurt i bægeret: Jansson led af Parkinsons syge og måtte kaste håndklædet i ringen. Han døde i 2011. Når firmaet i dag findes, skyldes det en anden gal iværksætter med kærlighed til motorcruisere, som overtog tøjljerne: Radenko Milakovic – en tysk milliardær, som bl.a. ejer det bosniske ølbryggeri Banjalučka Pivara – faldt en sommer i 2007 over en Cabrio Cruiser i marinaen i Monaco og blev så betaget, at han overtog firmaet. I 2009 lancerede han sammen med Hallén den nye Torpedo, som de kaldte den opdaterede bådtype. Den lignede forgængeren til forveksling, men var vokset to meter i længden, og navnlig under motorhjelmene var der sket ting og sager.

Motor, du styrer med et joystick

Det har aldrig været nemmere at komme ud af Rungsted Havn.

Sådan ville Fritz og Poul fra "Rytteriet" sikkert sige, hvis de fik mulighed for at betjene Torpedoen. Det handler ikke kun om en chic styreplads med et håndlavet Nardi-rat, som er en tro kopi af rattet på en Ferrari 250 GTO fra 1963. Nej, stjernen i showet er et Volvo Penta IPS – der står for Inboard Performance System – som er en innovativ måde at konstruere en motorbåd på. I stedet for at udstyre båden med en traditionel akselinstallation bliver en IPS-udstyret båd drevet af dobbelte, fremadrettede og kontraroterende propeller under båden. De kan kontrolleres indivi-

duelt, så ud over at give gode styreegenskaber (selv en uerfaren landkrabbe kan styre båden sidelæns i havn med et simpelt joystick) giver IPS også længere rækkevidde, højere tophastighed og lavere brændstofforbrug. Da hele pivtøjet er monteret under skroget i modsætning til konventionelle motorer, der placeres agterud, larmer den også mindre.

Den nyeste Torpedo RS (RS står for Racing Supercharged) er J Crafts mest kraftfulde cruiser med en Volvo Penta-installation med to motorer med i alt 960 hestekræfter. Det giver en topfart på 47 knob, eller 100 km/t. Og hvor motorbåde af Torpedos størrelse normalt bruges som daycruisere eller bijobber som tenderbåde til at sejle passagerer mellem et større skib og kysten, har Torpedoen med en brændstofkapacitet på 800 liter en rækkevidde på 282 km. Du kan sejle fra Monaco til Sardinien eller Mallorca i den uden problemer.

Aftersales er alting

Alligevel er J Craft mere kendte på Rivieraen end i hjemlandet.

"Det er en rød løber-oplevelse, hver gang jeg kommer til Monaco. Ejeren af Monaco Marine, som er en kæmpe elefant, når det kommer til superyachts, løber hen for at kramme mig, når han ser mig på molen," siger Hallén.

Han bliver ikke længere nervøs, når selv meget velhavende kunder via mellem-mænd kontakter ham. "Hvad jeg har fundet ud af i årenes løb, er, at selvom du er milliardær, så er det lige meget, når du skal købe en båd. Folk er bange for ikke at kunne passe godt nok på deres nye båd. Det fornemmer jeg på spørgsmålene," siger Hallén, der derfor også har gjort *after sales* til lidt af et adelsmærke: "Når en bådforretning har solgt båden og leveret den, er det ofte sidste gang, de ser kunden, de siger farvel. For os begynder historien dér."

Han har i tidens løb f.eks. brugt flere dage på at køre en båd fra Saint-Tropez til Ibiza, fordi ejeren var i Spanien og ville vise sin båd frem for en ven. Han har trukket i trådene for at skaffe en kunde en havneplads i Port Pierre Canto, så ejeren

Alt fra stål til polstring er *custom made*. En kunde fik sågar en japansk teppanyaki-grill installeret i sin båd.





Den seneste Torpedo blev fragtet til sit nye hjem i Florida.

kunne opleve fyrværkeriet under Bastilledagen. Han er under en sommerferie blevet ringet op af en kunde, der ringede fra sin Torpedo i Vierwaldstättersøen i Schweiz. Ejeren fortalte, at han var i vanskeligheder: De havde forsøgt at kaste anker og smidt 100 meter ankerkæde uden at ramme bunden. Nu fungerede anker-spillet ikke, og Torpedoen drev med en 100 meter lang kæde efter sig på en af Schweiz' dybeste søer. Hallén googled koordinaterne og ringede til det schweiziske marinepoliti, hvor han på sit skoletysk fik forklaret situationen og sendt bådens gps-koordinater. En time senere sendte ejeren et billede af en politibåd, der lå foran Torpedoen, og en stor bunke ankerkæde, der var blevet hevet op på fordækket manuelt af politibetjentene.

“Han var glad,” siger Hallén.

En anden kunde, der måske ikke blev så glad, som han blev lamslået, var ejeren af den Torpedo, som J Craft sendte i vandet i 2019. Hallén og co. holdt et cocktailparty i anledning af firmaets 20-års jubilæum og ville benytte lejligheden til at overdrage båden til dens nye ejer. Hallén, der havde nummeret til den svenske konges adjutant, sendte en invitation pr. sms til den svenske konge, men, som han siger:

“Jeg troede ikke et øjeblik, at han ville komme.”

Fem minutter senere tikkede et svar ind på hans mobil. Kongen, og dronningen, takkede ja og ville ankomme i Polaris, J Crafts' allerførste båd. Hallén gjorde straks plads, så den nye og gamle båd kunne ligge side om side i havnen, og bød først den intetanende nye ejer velkommen uden at fortælle nogen om den royale visit.

Mens han blev vist rundt på sin båd, hørte selskabet en anden motorbåd, der lagde til ved siden af. Hallén sagde med sit pokerfjæs:

“Jeg har forresten inviteret J Crafts første kunde med i dag. Håber, det er OK? Du kender ham sikkert, det er Sveriges konge.”

Kunden stak hurtigt hovedet op af kabynnen, ned igen og hviskede så til konen.

“Det er ikke løgn, kongen og dronningen er på vej!”

Det var også kongen, der overrakte nøglerne til den nye bådejer.

Dagen efter besøget hos J Craft modtager jeg en sms. Det er Johan Hallén. Han skriver ikke for at tilføje noget til historien. Han har bare været i skoven og plukket svampe og vedhæfter et foto af to kilo kantareller. Hvad var det, han sagde? *After sales* er alting. —



Den klassiske Riva Aquarama er inspirationen til J Craft, der kun ser klassisk ud på ydersiden.

Forbilledet for J Craft

Den britiske Top Gear-vært Jeremy Clarkson har kaldt den “the most beautiful thing ever made”, og måske er det ikke helt forkert, når man ser den klassiske Riva Aquarama, der er inspirationskilde for Torpedoen. Riva var en hæderkronet italiensk yachtspecialist, der i 1962 lancerede en mere end 8 meter lang speedboat i mahogni med to kraftfulde motorer og en sensuel wrap-around forrude, der fik navn efter datidens nye wide screen Cinerama-format. Aquaramaen var i produktion frem til 1996.



Træet bliver lakeret og pudset 20 gange for at opnå den rette finish.